

ASIA

Viestintäviraston menettely muutoksenhakuohjauksessa

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerinvirastoon 26.1.2017 saapuneessa kantelussa arvostellut Viestintäviraston menettelyä hallinnollisten taajuusmaksujen perinnässä. Kantelija katsoo, että Viestintävirasto on menetellyt virheellisesti metsästysradioiden taajuusmaksuja periessään ja viraston olisi tullut palauttaa perityt maksut kantelijan reklamoitua laskuista puhelimitse ja sähköpostitse.

SELVITYS

Viestintävirasto on antanut asiassa selvityksen. Jäljennös selvityksestä toimitetaan kantelijalle tiedoksi tämän päätöksen liitteenä.

RATKAISU

Perustuslain 108 §:n mukaan oikeuskanslerin tulee valvoa, että tuomioistuimet ja muut viranomaiset sekä virkamiehet, julkisyhteisön työntekijät ja muutkin julkista tehtävää hoitaessaan noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa.

Perustuslain 21 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Edelleen käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla.

Hallintolain (434/2003) 8 §:n mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin.

Valtion maksuperustelain 11 b §:n (951/2015) mukaan maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Arviointi ja johtopäätökset

Kantelija on saanut Viestintävirastolta kolme laskua metsästysradioiden taajuusmaksuista. Laskujen eräpäivä on ollut 26.10.2016 ja ne ovat koskeneet vuosittaista maksukautta 1.11.2016–31.10.2017. Kantelija on katsonut Viestintäviraston menetelleen virheellisesti, sillä kyseessä olevat laitteet on vapautettu taajuusmaksuista 1.1.2017 lukien. Kantelija on 6.11.2016 irtisanonut radiolupansa ja 9.12.2016 maksanut mainitut laskut. Hän on kuitenkin reklamoinut laskuista puhelimitse ja sähköpostitse. Kantelija on 24.1.2017 tiedustellut Viestintävirastolta sähköpostitse valitusmahdollisuudesta ja pyytänyt saada valitusohjeet. Hänelle on vastattu, että kyseessä on viraston vakiomenettely ja annettu ohjeet kantelun tekemiseksi.

Viestintävirasto on selvityksessään katsonut, että luvasta vapauttaminen on verrattavissa radioluvan irtisanomiseen ja peruuttamiseen. Viestintävirasto on viitannut hallinnollisista taajuusmaksuista ja muista Viestintäviraston radiohallinnollisista suoritteista perittävistä maksuista annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen (1222/2010) 2 §:n 2 momentissa säädettyyn ”Radioluvan haltija on velvollinen maksamaan vuosittaisen taajuusmaksun siitä huolimatta, että radiolupa irtisanotaan tai peruutetaan päättymään maksukauden aikana”. Vaikka säännös ei suoraan sanamuodon perusteella koske tapauksia, joissa radioluvan hankkimisvelvollisuus päättyy sen vuoksi, että kyseisen tyyppiset radiolähettimet vapautetaan radioluvasta, Viestintävirasto on katsonut, ettei sille ole syntynyt taajuusmaksun palautusvelvollisuutta.

Viestintäviraston selvityksestä käy ilmi, että kantelijan yhteydenoton 24.1.2017 on ymmärretty koskeneen ensisijaisesti Viestintäviraston menettelyä, jonka mukaan vuonna 2016 perittyjä maksuja ei palauteta. Yhteydenottoa ei sen sijaan ollut ymmärretty siten, että se olisi koskenut kantelijan taajuusmaksulaskuja, mistä syystä kantelijaa on ohjeistettu vain oikeuskanslerille tai oikeusasiamiehelle tehtävästä kantelumenettelystä.

Viestintäviraston mukaan laskuissa kerrotaan mahdollisuudesta tehdä oikaisuvaatimus peritystä maksusta. Kantelijan kantelun liitteinä toimittamissa maksukehotuksissa tällaista ohjeistusta ei kuitenkaan ole.

Yhdyn Viestintäviraston selvityksessään esittämään, että kantelijan ohjaaminen muutoksenhaun osalta on ollut virheellinen siltä osin, ettei häntä ollut myös neuvonnan yhteydessä ohjattu oikaisuvaatimuksen tekemisen mahdollisuudesta, vaikka valtion maksuperustelain 11 b §:ssä säädetty kuuden kuukauden määräaika on ollut vielä kulumassa.

Viestintävirasto on ilmoittanut kiinnittävänsä jatkossa neuvonnan yhteydessä enemmän huomiota maksuvelvollisten ohjaamiseen muutoksenhaussa sekä täydentävänsä taajuusmaksulaskujen muutoksenhakuohjetta. Edellä kerrottu huomioon ottaen katson riittäväksi toimenpiteeksi kiinnittää Viestintäviraston huomiota neuvontavelvollisuuteen maksuvelvollisten muutoksenhakuohjauksessa.

Toimenpiteet

Kiinnitän Viestintäviraston huomiota hallintolain 8 §:ssä säädettyyn neuvontavelvollisuuden muutoksenhakuohjauksessa.

Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen päätöksestäni Viestintävirastolle.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Kimmo Hakonen

Esittelijä

Pia Tulkki-Ansinn